

Brüsszel, 2022.6.1.
COM(2022) 282 final

2022/0179 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az euró Horvátország általi, 2023. január 1-jén történő bevezetéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A Tanács 1998. május 3-i határozata szerint Ausztria, Belgium, Finnország, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Olaszország, Portugália és Spanyolország teljesítette az euró 1999. január 1-jei bevezetéséhez szükséges feltételeket. Dánia és az Egyesült Királyság élt kivülmaradási jogával, ezért a Tanács értékelésüket nem végezte el. Görögország és Svédország esetében a Tanács eltérést alkalmazott.

A Tanács 2000. június 19-i határozata szerint Görögország teljesítette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy 2001. január 1-jén bevezesse az eurót. Az Európai Unióhoz 2004. május 1-jén csatlakozott országok (a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia) a csatlakozási okmány 4. cikkével összhangban eltéréssel rendelkező tagállamokká váltak.

A Tanács 2006. július 11-i határozata szerint Szlovénia teljesítette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy 2007. január 1-jén bevezesse az eurót.

Az Európai Unióhoz 2007. január 1-jén csatlakozott Bulgária és Románia a vonatkozó csatlakozási okmány 5. cikkével összhangban eltéréssel rendelkező tagállamokká vált.

A Tanács 2007. július 10-i határozata szerint Ciprus és Málta teljesítette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy 2008. január 1-jén bevezesse az eurót.

A Tanács 2008. július 8-i határozata szerint Szlovákia teljesítette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy 2009. január 1-jén bevezesse az eurót.

A Tanács 2010. július 13-i határozata szerint Észtország teljesítette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy 2011. január 1-jén bevezesse az eurót.

Horvátország 2013. július 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz és a csatlakozási okmány 5. cikkével összhangban eltéréssel rendelkező tagállammá vált.

A Tanács 2013. július 9-i határozata szerint Lettország teljesítette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy 2014. január 1-jén bevezesse az eurót.

A Tanács 2014. július 23-i határozata szerint Litvánia teljesítette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy 2015. január 1-jén bevezesse az eurót.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy Bizottságnak és az Európai Központi Banknak legalább két évente egyszer, illetve valamely eltéréssel rendelkező tagállam kérelmére jelentést kell tennie a Tanácsnak az eltéréssel rendelkező tagállamok által a gazdasági és monetáris unió megvalósítására vonatkozó kötelezettségeik teljesítésében megtett előrehaladásról.

A Bizottságnak saját jelentése és az EKB jelentése alapján és a Szerződés 140. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban olyan tanácsi határozatra vonatkozó javaslatot kell előterjesztenie a Tanácsnak, amellyel az a szükséges feltételeket teljesítő tagállamok esetében megszünteti az eltérést.

A Bizottság és az EKB konvergenciajelentését egyaránt 2022. június 1-jén tették közzé. A jelentésekben többek között azt vizsgálják, hogy Horvátország nemzeti jogszabályai, ezen belül a nemzeti központi bank alapokmánya, összeegyeztethetők-e a Szerződés 130. és 131. cikkével és a KBER és az EKB alapokmányával.

A jelentésekben továbbá azt vizsgálják, hogy Horvátország elérte-e a fenntartható konvergencia magas fokát, azaz teljesítette-e a konvergenciakritériumokat, ezenkívül számos

más, a Szerződés 140. cikk (1) bekezdésének utolsó albekezdése alapján előírt tényezőt is figyelembe vesznek.

A Bizottság konvergenciajelentésében megállapította, hogy Horvátország teljesíti az euró bevezetésére vonatkozó feltételeket.

A saját és az EKB jelentése alapján a Bizottság elfogadta a csatolt tanácsi határozatjavaslatot, amely Horvátország esetében 2023. január 1-jei hatállyal megszünteti az eltérést.

2. AZ ÉRDEKELTEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓ EREDMÉNYEI, HATÁSVIZSGÁLAT

A Gazdasági és Pénzügyi Bizottság, valamint az Ecofin Tanács/eurocsoport keretein belül különböző témákhoz kapcsolódóan rendszeresen sor kerül megbeszélésekre a tagállamokkal az előttük álló gazdaságpolitikai kihívásokról. Ezek a megbeszélések kiterjednek az olyan kérdésekre (többek között az árfolyam-politikák) nem hivatalos megvitatására is, amelyek kifejezetten az euróövezetbe való majdani belépésre történő felkészülésre vonatkoznak. A tudományos szakemberekkel és más érdekelt csoportokkal folytatott párbeszédre konferenciákon és szemináriumokon, valamint eseti alapon kerül sor.

Az euróövezetben és a tagállamokban végbemenő gazdasági fejlemények értékelése a gazdaságpolitikai koordináció és felügyelet különböző eljárásainak keretén belül (különösen a Szerződés 121. cikke alapján), valamint az országspecifikus és a teljes övezetre vonatkozó fejlemények rendszeres bizottsági nyomon követésével és elemzésével összefüggésben történik (beleértve az előrejelzéseket, a rendszeres kiadványsorozatot, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság, valamint az Ecofin Tanács/eurocsoport számára nyújtott információkat). Az arányosság elvével és a korábbi gyakorlattal összhangban nem végeztek hivatalos hatásvizsgálatot.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

3.1. Jogonalap

E javaslat jogalapjául a Szerződés 140. cikkének (2) bekezdése szolgál, amely megállapítja az euró bevezetéséről és az érintett tagállamokra vonatkozó eltérések megszüntetéséről szóló tanácsi határozathoz kapcsolódó eljárást.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt és az Európai Tanácsban folytatott vitát, valamint azon tagállamait képviselő tagjai minősített többséggel elfogadott ajánlásának kézhezvételét követően határoz, amelyeknek pénzneme az euró.

3.2. Szubszidiaritás és arányosság

A javaslat az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik. Ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazható.

Ez a kezdeményezés nem lépi túl a célkitűzésének eléréséhez szükséges mértéket, ezért megfelel az arányosság elvének.

3.3. A jogi aktus típusának megválasztása

A Szerződés 140. cikkének (2) bekezdése értelmében a határozat az egyetlen megfelelő jogi eszköz.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA**az euró Horvátország általi, 2023. január 1-jén történő bevezetéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 140. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Bizottság jelentésére⁽¹⁾

tekintettel az Európai Központi Bank jelentésére⁽²⁾

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

tekintettel az Európai Tanácsban folytatott vitára,

tekintettel a Tanács azon tagállamait képviselő tagjai minősített többséggel elfogadott ajánlására, amelyeknek pénzneme az euró,

mivel:

- (1) A gazdasági és monetáris unió harmadik szakasza 1999. január 1-jén kezdődött meg. Az állam-, illetve kormányfői összetételben üléselő Tanács 1998. május 3-i brüsszeli határozata⁽³⁾ szerint Belgium, Németország, Spanyolország, Franciaország, Írország, Olaszország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Portugália és Finnország teljesítette az euró 1999. január 1-jei bevezetéséhez szükséges feltételeket.
- (2) A Tanács 2000/427/EK határozata⁽⁴⁾ szerint Görögország teljesítette az euró 2001. január 1-jei bevezetéséhez szükséges feltételeket. A Tanács 2006/495/EK határozata⁽⁵⁾ szerint Szlovénia teljesítette az euró 2007. január 1-jei bevezetéséhez szükséges feltételeket. A Tanács 2007/503/EK⁽⁶⁾ és 2007/504/EK határozata⁽⁷⁾ szerint Ciprus és Málta teljesítette az euró 2008. január 1-jei bevezetéséhez szükséges feltételeket. A

⁽¹⁾ 2022. június 1-jei jelentés (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ 2022. június 1-jei jelentés (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ A Tanács 98/317/EK határozata (1998. május 3.) a Szerződés 109j. cikkének (4) bekezdésével összhangban (HL L 139., 1998.5.11., 30. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2000/427/EK határozata (2000. június 19.) az EK-Szerződés 122. cikkének (2) bekezdésének megfelelően a közös valuta 2001. január 1-jén Görögország által történő bevezetéséről (HL L 167., 2000.7.7., 19. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2006/495/EK határozata (2006. július 11.) az EK-Szerződés 122. cikkének (2) bekezdésének megfelelően a közös valuta 2007. január 1-jén Szlovénia által történő bevezetéséről (HL L 195., 2006.7.15., 25. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács 2007/503/EK határozata (2007. július 10.) a Szerződés 122. cikkének (2) bekezdésével összhangban a közös valuta Ciprus általi, 2008. január 1-jén történő bevezetéséről (HL L 186., 2007.7.18., 29. o.).

⁽⁷⁾ A Tanács 2007/504/EK határozata (2007. július 10.) az EK-Szerződés 122. cikkének (2) bekezdésével összhangban a közös valuta Málta általi, 2008. január 1-jén történő bevezetéséről (HL L 186., 2007.7.18., 32. o.).

Tanács 2008/608/EK határozata⁽⁸⁾ szerint Szlovákia teljesítette az euró bevezetéséhez szükséges feltételeket. A Tanács 2010/416/EU határozata⁽⁹⁾ szerint Észtország teljesítette az euró bevezetéséhez szükséges feltételeket. A Tanács 2013/387/EU határozata⁽¹⁰⁾ szerint Lettország teljesítette az euró bevezetéséhez szükséges feltételeket. A Tanács 2014/509/EU határozata⁽¹¹⁾ szerint Litvánia teljesítette az euró bevezetéséhez szükséges feltételeket.

- (3) Az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, egyes, Dániára vonatkozó rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv (1) bekezdésének és az állam- és kormányfők 1992. decemberi edinburgh-i határozatának megfelelően Dánia bejelentette a Tanácsnak, hogy nem vesz részt a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában. Dánia nem kérte, hogy indítsák meg az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 140. cikkének (2) bekezdésében említett eljárást.
- (4) A 98/317/EK határozat alapján Svédországra az EUMSZ 139. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eltérés vonatkozik. A 2003. évi csatlakozási okmány⁽¹²⁾ 4. cikkének megfelelően a Cseh Köztársaságra, Magyarországra és Lengyelországra az EUMSZ 139. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eltérés vonatkozik. A 2005. évi csatlakozási okmány⁽¹³⁾ 5. cikkének megfelelően Bulgáriára és Romániára az EUMSZ 139. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eltérés vonatkozik. A 2012. évi csatlakozási okmány⁽¹⁴⁾ 5. cikkének megfelelően Horvátországra az EUMSZ 139. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eltérés vonatkozik.
- (5) 1998. július 1-jén létrejött az Európai Központi Bank (EKB). Az Európai Monetáris Rendszert egy árfolyam-mechanizmus váltotta fel, amelynek bevezetését a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában az árfolyam-mechanizmus bevezetéséről szóló, 1997. június 16-i európai tanácsi állásfoglalás⁽¹⁵⁾ állapította meg. A gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában bevezetésre kerülő árfolyam-mechanizmus (ERM II) eljárásait az Európai Központi Bank és az euroövezeten kívüli tagállamok nemzeti központi bankjai között a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában az árfolyam-mechanizmus eljárási szabályainak meghatározásáról szóló, 2006. március 16-i megállapodás⁽¹⁶⁾ határozta meg.
- (6) Az EUMSZ 140. cikkének (2) bekezdése megállapítja az érintett tagállamokra vonatkozó eltérések megszüntetésének eljárásait. A Bizottság és az EKB legalább két évente egyszer, illetve valamely eltéréssel rendelkező tagállam kérelmére jelentést tesz a Tanácsnak az EUMSZ 140. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően.

⁽⁸⁾ A Tanács 2008/608/EK határozata (2008. július 8.) a Szerződés 122. cikkének (2) bekezdésével összhangban a közös valuta Szlovákia általi, 2009. január 1-jén történő bevezetéséről (HL L 195., 2008.7.24., 24. o.).

⁽⁹⁾ A Tanács 2010/416/EU határozata (2010. július 13.) a Szerződés 140. cikkének (2) bekezdésével összhangban az euro Észtország általi, 2011. január 1-jén történő bevezetéséről (HL L 196., 2010.7.28., 24. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács 2013/387/EU határozata (2013. július 9.) az euro Lettország általi, 2014. január 1-jén történő bevezetéséről (HL L 195., 2013.7.18., 24. o.).

⁽¹¹⁾ A Tanács 2014/509/EU határozata (2014. július 23.) az euro Litvánia általi, 2015. január 1-jén történő bevezetéséről (HL L 228., 2014.7.31., 29. o.).

⁽¹²⁾ HL L 236., 2003.9.23., 33. o.

⁽¹³⁾ HL L 157., 2005.6.21., 203. o.

⁽¹⁴⁾ HL L 112., 2012.4.24., 21. o.

⁽¹⁵⁾ HL C 236., 1997.8.2., 5. o.

⁽¹⁶⁾ HL C 73., 2006.3.25., 21. o.

- (7) A tagállamok nemzeti jogszabályait, ezen belül a nemzeti központi bankok alapokmányait szükség esetén úgy kell módosítani, hogy összeegyeztethetők legyenek az EUMSZ 130. és 131. cikkével és a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányával (a továbbiakban: a KBER és az EKB alapokmánya). A Bizottság és az EKB jelentéseiben részletesen megvizsgálja, hogy Horvátország jogszabályai összeegyeztethetők-e a Szerződés 130. és 131. cikkével, valamint a KBER és az EKB alapokmányával.
- (8) Az EUMSZ 140. cikkében említett konvergenciakritériumokról szóló 13. jegyzőkönyv 1. cikke szerint az EUMSZ 140. cikke (1) bekezdésének első franciabekezdésében említett árstabilitási kritérium azt jelenti, hogy egy tagállam fenntartható árstabilitással és a vizsgálatot megelőző egyéves időszakon keresztül az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató legfeljebb három tagállam átlagos inflációs rátáját legfeljebb 1,5 százalékponttal meghaladó átlagos inflációs rátával rendelkezett. Az árstabilitási kritérium alkalmazásában az inflációt az (EU) 2016/792 európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁷⁾ meghatározott harmonizált fogyasztói árindexszel (HICP) mérik. Az árstabilitási kritérium értékelésekor a tagállam inflációját az adott időszak 12 havi indexének számtani átlaga, valamint a megelőző időszak 12 havi indexének számtani átlaga közötti százalékos változásként mérik. A Bizottság és az EKB jelentéseiben használt referenciaérték kiszámításakor a három legjobb árstabilitási eredményt felmutató tagállam inflációs rátájának egyszerű számtani közepéhez hozzáadtak 1,5 százalékpontot. A 2022 áprilisát megelőző egyéves időszakban az inflációs referenciaérték 4,9 százalék volt, Franciaországgal, Finnországgal és Görögországgal, mint az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató három tagállammal számolva, amelyek inflációs rátája 3,2 százalék, 3,3 százalék és 3,6 százalék volt. Indokolt a legjobb teljesítményű országok közül kizárni azokat, amelyeknek az inflációs rátája nem tekinthető érdemi viszonyítási alapnak a többi tagállam számára. Ilyen, kiugró értékeket felmutató országokat korábban a 2004., 2010., 2013., 2014. és a 2016. évi konvergenciajelentésben azonosítottak. Jelenleg indokolt kizárni Máltát és Portugáliát a legjobban teljesítő országok közül⁽¹⁸⁾. A referenciaérték számításakor helyükbe a következő legalacsonyabb inflációs rátával rendelkező Finnország és Görögország lépett.
- (9) A 13. jegyzőkönyv 2. cikke szerint az EUMSZ 140. cikke (1) bekezdésének második franciabekezdésében említett állami költségvetési helyzetre vonatkozó kritérium azt jelenti, hogy a vizsgálat időpontjában a tagállam nem áll a Tanács által a túlzott hiány fennállásáról az EUMSZ 126. cikke (6) bekezdésének értelmében hozott határozat hatálya alatt.
- (10) A 13. jegyzőkönyv 3. cikke szerint az EUMSZ 140. cikke (1) bekezdésének harmadik franciabekezdésében említett, az Európai Monetáris Rendszer árfolyam-mechanizmusában történő részvételre vonatkozó kritérium megköveteli, hogy egy tagállam a vizsgálatot megelőző legalább két éven keresztül komoly feszültségek nélkül az Európai Monetáris Rendszer árfolyam-mechanizmusa (ERM) által előírt normál ingadozási sávokon belül maradjon. Így különösen ugyanezen időszak alatt a tagállam saját kezdeményezésére nem értékelheti le valutájának bilaterális középárfolyamát az euróval szemben. 1999. január 1-je óta az árfolyam-kritérium

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/792 rendelete (2016. május 11.) a harmonizált fogyasztói árindexekről és a lakásárindexről, valamint a 2494/95/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24., 11. o.).

⁽¹⁸⁾ 2022 áprilisában Málta és Portugália 12 hónapos átlagos inflációs rátája 2,1 % és 2,6 % volt, az euróvezeték pedig 4,4 %.

teljesítését az ERM II keretében értékelik. A Bizottság és az EKB jelentéseiben e kritérium teljesítésének vizsgálatakor a 2022. május 18-át megelőző kétéves időszakot vették alapul.

- (11) A 13. jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az EUMSZ 140. cikke (1) bekezdésének negyedik franciabekezdésében említett, kamatlábakra vonatkozó konvergenciakritérium azt jelenti, hogy egy tagállam a vizsgálatot megelőző egyéves időszakon keresztül az árstabilitást illetően legjobb eredményt felmutató legfeljebb három tagállam átlagos nominális hosszú távú kamatlábat legfeljebb két százalékponttal meghaladó kamatlábbal rendelkezhet. A kamatlábakra vonatkozó konvergenciakritériumok alkalmazásában a tízéves referencia-államkötvények összehasonlítható kamatlábait használták. A Bizottság és az EKB jelentéseiben a kamatláb-kritérium teljesülésének vizsgálatakor használt referenciaértéket úgy számították ki, hogy a három legjobb árstabilitási eredményt felmutató tagállam nominális hosszú távú kamatlábjának egyszerű számtani közepéhez hozzáadtak két százalékpontot. A referenciaérték a Franciaországban (0,3 százalék), Finnországban (0,2 százalék) és Görögországban (1,4 százalék) mért hosszú távú kamatlábon alapul, és a 2022 áprilisát megelőző egyéves időszakban 2,6 százalék volt.
- (12) A 13. jegyzőkönyv 5. cikkének megfelelően a konvergenciakritériumok teljesítésére vonatkozó vizsgálatban felhasznált adatokat a Bizottságnak kell rendelkezésre bocsátania. A Bizottság rendelkezésre bocsátotta az adatokat. A költségvetési adatokat a Bizottság azt követően biztosította, hogy a tagállamok 2022. április 1-jéig jelentést készítettek a 479/2009/EK tanácsi rendeletnek⁽¹⁹⁾ megfelelően.
- (13) A Bizottság és az EKB által benyújtott, a gazdasági és monetáris unió megvalósításával kapcsolatos kötelezettségek teljesítése során elért horvátországi előrehaladásról szóló jelentések alapján az alábbi következtetések vonhatók le:
- a) Horvátország nemzeti jogszabályai, ezen belül a nemzeti központi bank alapokmánya összeegyeztethető a Szerződés 130. és 131. cikkével, valamint a KBER és az EKB alapokmányával;
 - b) azzal kapcsolatban, hogy Horvátország teljesítette-e az EUMSZ 140. cikke (1) bekezdésének négy franciabekezdésében említett konvergenciakritériumokat, a következők állapíthatók meg:
 - Horvátország átlagos inflációs rátája a 2022 áprilisát megelőző egy évben 4,7 százalék volt, amely a referenciaérték alatt van, és azt valószínűleg a következő hónapokban sem haladja meg,
 - Horvátország nem áll túlzott hiány fennállásáról szóló tanácsi határozat hatálya alatt,
 - Horvátország 2020. július 10 óta az ERM II tagja. Az értékelést megelőző két évben a horvát kuna (HRK) nem érték komoly feszültségek, és Horvátország saját kezdeményezésére nem értékelte le az euróval szemben a horvát kuna bilaterális középárfolyamát.
 - Horvátországban a 2022 áprilisát megelőző egy évben az átlagos hosszú távú kamatláb 0,8 százalék volt, amely jóval a referenciaérték alatt van;

⁽¹⁹⁾ A Tanács 479/2009/EK rendelete (2009. május 25.) az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról (HL L 145., 2009.6.10., 1. o.).

- c) a jogszabályok összeegyeztethetőségére és a konvergenciakritériumok teljesítésére vonatkozó értékelésre figyelemmel és az egyéb tényezőket is tekintetbe véve Horvátország teljesíti az euró bevezetéséhez szükséges feltételeket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Horvátország teljesíti az euró bevezetéséhez szükséges feltételeket. A 2012. évi csatlakozási okmány 5. cikkében említett, Horvátországra vonatkozó eltérés 2023. január 1-jei hatállyal megszűnik.

2. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*